

26.01.2024

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**26 Ocak 2024
Cuma**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

26 Ocak 2024 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

— Kuzey Atlantik Antlaşmasına İsveç Krallığının Katılımına İlişkin Protokolün Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 8141)

CUMHURBAŞKANI KARARI

— Yağlık Ayçiçeği Tohumu ve Ham Ayçiçeği Yağı İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 8142)

YÖNETMELİKLER

— Hazine ve Maliye Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Dair Yönetmelik

— Konutların Turizm Amaçlı Kiralanması Faaliyetlerinin Düzenlenmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Orman Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği

— Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Kanunu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Gemi Mühendisleri Odası Gemi Kontrolü Yetkilendirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

— Yağlık Ayçiçeği Tohumu ve Ham Ayçiçeği Yağı İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğ

— 2024 Yılı Helal Akreditasyon Kurumu İdari Para Cezalarının Yeniden Değerlemesine İlişkin Tebliğ

Beyaz et devlerine soruşturma

Son dakika: Rekabet Kurulu, beyaz et sektöründe faaliyet gösteren 10 teşebbüs hakkında, soruşturma açılmasını kararlaştırdı.

Rekabet Kurumunun internet sitesinde yer alan duyuruya göre, beyaz et sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin ve teşebbüs birliklerinin, Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ilgili maddesini ihlal ettikleri iddiasına yönelik olarak yürütülen ön araştırma, Rekabet Kurulunca karara bağlandı.

Ön araştırmada elde edilen bilgileri, belgeleri ve yapılan tespitleri müzakere eden Rekabet Kurulu, bulguları ciddi ve yeterli bularak, rekabete hassas bilgi değişiminde bulunmak suretiyle Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ilgili maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti amacıyla Abalioğlu Lezita Gıda Sanayi AŞ, As Tavukçuluk Tarım İşl. San. ve Tic. Ltd. Şti., Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi AŞ, Beypi Beypazarı Tarımsal Üretim Paz. San. ve Tic. AŞ, CP Standart Gıda San. ve Tic. AŞ, Erpiliç Entegre Tavukçuluk Üretim Pazarlama ve Tic. AŞ, Gedik Tavukçuluk ve Tarım Ürünleri Tic. San. AŞ, Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık Sanayi ve Ticaret AŞ, Keskinöğlü Tavukçuluk ve Damızlık İşl. San. Tic. AŞ ile Şenpiliç Gıda Sanayi AŞ hakkında soruşturma açılmasına karar verdi.

Satış fiyatı belirlendiği iddiası

Abalioğlu Lezita Gıda Sanayi AŞ'nin alıcılarının yeniden satış fiyatını belirlemek, Erpiliç Entegre Tavukçuluk Üretim Pazarlama ve Tic. AŞ'nin alıcılarına bölge ve müşteri kısıtlaması getirmek ve Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık Sanayi ve Ticaret AŞ'nin alıcılarının yeniden satış fiyatını belirlemek, alıcılarına rekabet etmeme yükümlülüğü ile bölge ve müşteri kısıtlaması getirmek suretiyle Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ilgili maddesini ihlal edip etmediğinin tespiti için de ayrıca soruşturma açılması kararlaştırıldı.

Peynire yüzde 30 zam. Çiğ süte gelen zam yürürlüğe girmeden etiketler değişti

Ulusal Süt Konseyi, 22 Ocak'tan itibaren geçerli olmak üzere çiğ süt fiyatlarına yüzde 17.4 zam geleceğini duyurmuştu. Çiğ süt zammı yürürlüğe girmeden marketlerde etiketler değişmeye başladı. Peynire yüzde 30 zam yapıldığı ortaya çıktı.

Ulusal Süt Konseyi çiğ süte yüzde 17.4 oranında zam yaparken zammın yürürlüğe gireceği 22 Ocak'tan önce marketler etiketleri değiştirmeye başladı. Süt ürünleri raflarına yüzde 30 civarında zam yansıtıldı.

TÜSEDAD YK Başkanı Sencer Solakoğlu, yapılan zamlarla ilgili konuştu.

"FİYATLAR ERKENDEN ARTIRILDI"

Solakoğlu, "Peynir fiyatlarında bildiğiniz üzere zamlar peş peşe geliyor. Üreticiler için Ulusal Süt Konseyi'nin yapmış olduğu zam ve piyasada oluşan fiyatlar ayın 22'sinden itibaren geçerlidir. Ancak bunun anons edilmesi, bu verilerin bilinmesi piyasada rafları biraz daha erkenden fiyatları artırmaya sebep verdiği anlaşılmıştır." ifadelerini kullandı.

Marketler çiğ süt zammı gelmeden harekete geçip etiketleri değiştirmeye başladılar.

26.01.2024

Geçtiğimiz hafta Ulusal Süt Konseyi çiğ süte yüzde 17,4 artış yapacağını söyledi ancak zamının yürürlüğe girme tarihi 22 Ocak olmasına rağmen bu tarihten önce süt ürünlerinin fiyatları artmış oldu.

ETİKETLER GEÇEN HAFTA DEĞİŞTİRİLDİ

17-22 Ocak tarihleri arasında market raflarında fiyatlar değişti.

Bir esnaf ise konuyla ilgili olarak **"Süt fiyatlarına 22 Ocak'ta artış olacakken peynir fiyatlarına yüzde 30 zam gelmiş oldu."** ifadelerini kullandı.

Türkiye’de sofra borçla kuruluyor! Kredi kartı en çok markette kullanılıyor

Türkiye’de kredi kartlarının en çok kullanıldığı alanın market alışverişleri olduğu belirtilirken vatandaşın sofrasını anca borçla kurabildiği gerçeği ortaya çıktı.

Türkiye’de bireysel kredi kartı borçlarıyla ilgili yapılan açıklamada harcama grupları arasında en çok tutan kalem market ve alışveriş merkezi giderleri oldu.

KREDİ KARTI HARCAMALARI DAHA DA ARTTI

Ekonomik krizle boğuşan Türkiye’de bireysel kredi kartı borçları son verilerle birlikte 1.2 trilyon liraya ulaştı. Ocak 2023’te 346,9 milyar TL olan kredi kartı ile alışveriş tutarı ise Aralık 2023’te 794,6 milyar TL’ye kadar çıktı. Kredi kartı ile alışverişte işlem adedi yüzde 24 oranında artarken ödeme tutarı ise yüzde 129 oranında yükseldi.

BORÇLA SOFRA KURULUYOR

2023 yılında harcama grupları içinde tutar bazında rekortmen 136,5 milyar TL ile açık ara farkla market ve alışveriş merkezi harcamaları oldu. Bu verilerle birlikte enflasyon altında ezilen vatandaşın buzdolabını borçla doldurabildiği bir kez daha gözler önüne serildi.

Kızıldeniz'deki kriz, ekonomiye ilişkin endişeleri artırıyor

Kızıldeniz'de yaşanan krizin devam etmesi halinde merkez bankalarının faizleri artırması ve bununla birlikte dünya çapında enflasyonun yeniden yükselebileceğine ilişkin endişeler büyüyor. Babu'l Mendeb Boğazı'ndan geçen gemilerin maliyeti yüzde 170'e varan oranlarda arttı. Bu da gemi şirketlerinin bu rotadan seferleri iptaline yol açtı. Nakliye şirketlerinden ek fiyat artışları gelirken, artan fiyatlar emtia fiyatlarına yansımaya başladı.

Kızıldeniz'de sular, Yemen'deki Husilerin, İsrail'in 7 Ekim 2023'ten bu yana şiddetli saldırılar düzenlediği Gazze Şeridi ile dayanışma kapsamında Kızıldeniz'de İsrail'in sahibi olduğu veya işlettiği kargo gemilerinin yanı sıra İsrail'e veya İsrail'den mal taşıyan gemileri füze ve insansız hava araçlarıyla (İHA) hedef almasıyla ısınmaya başladı.

Gelişmelerin ardından uluslararası firmaların çoğu son zamanlarda deniz seyrüseferinde önemli bir yeri olan Babu'l Mendeb Boğazı ve Kızıldeniz'e alternatif olarak Ümit Burnu rotasına yöneldi.

26.01.2024

Husilerin İsrail ve ABD'ye bağı gemilere yönelik saldırıları nedeniyle Babu'l Mendeb Boğazı'ndan geçen gemilerin maliyeti yüzde 170'e varan oranlarda arttı. Bu da gemi şirketlerinin bu rotadan seferleri iptaline yol açtı.

Küresel ticaretin yaklaşık yüzde 12'sinin Akdeniz'i Kızıldeniz'e bağlayarak Avrupa ile Asya arasındaki en kısa rotayı sunan Süveyş Kanalı üzerinden yapıldığı göz önüne alındığında bu rotanın devre dışı kalmasının yol açacağı zarara ilişkin bir tahmin oluşturabilir.

Rotanın değişiminin küresel nakliye maliyetleri üzerindeki etkisi

Dünyanın en büyük konteyner şirketi İtalyan-İsviçre ortaklı Mediterranean Shipping Company (MSC), bir basın bülteniyle müşterilerini, 12 Şubat'tan itibaren ABD'ye giden konteyner trafiğinin bir kısmı için ek fiyat artışları konusunda uyardı.

Nakliye şirketi Honor Lane ise Kızıldeniz'deki durumun 6 ay, belki bir yıl kadar devam edebileceğini düşündüklerini; böyle bir durumda nakliye fiyatının yüksek olmasının ve ekipman sıkıntısının devam etmesinin de beklendiğini belirtti.

ABD'li yatırım bankası Wells Fargo'nun küresel alacaklar ve ticaret finansmanı başkan yardımcısı Stephen Schwartz, CNBC televizyonuna yaptığı açıklamada, "Kızıldeniz'deki durumdan en büyük etkiyi Avrupa'nın hissettiğini, artan fiyatların etkilerinin emtialar üzerinde görülmeye başlandığını" belirtti.

Konteynerlerin gecikmesi, kapasitenin azalması ve daha uzun transit işlemlerinin küresel nakliye maliyetlerini etkileyen faktörler olduğuna işaret eden Schwartz, Kızıldeniz'deki durum devam ettikçe küresel nakliye maliyetlerinin ABD şirketlerini de etkilemeye başlayacağını ifade etti.

ABD ve Avrupa'da faiz oranlarının düşmesi beklentisi ertelenebilir

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) verilerine göre, Kızıldeniz'deki krizin 2024 yılının birinci ve ikinci çeyreğinde enflasyonun yarım derece artmasına yol açacağı tahmin ediliyor.

Kızıldeniz'deki kriz, Avrupa'nın, "Euro Bölgesi ekonomisinin faiz oranlarının bu yıl yüzde 4'ten düşürülme ihtimaline ilişkin" umutlarını söndürüyor.

Avrupa Merkez Bankası, enflasyonu düşürmek için Temmuz 2022'den itibaren art arda 10 faiz artışı gerçekleştirdi.

Uzmanlar, Avrupa Merkez Bankasının 2024'te 6 kez faiz indirimi yapmasını umarken, Kızıldeniz'deki gerilim bu beklentinin ertelenmesine neden olabilir.

26.01.2024

ABD'de ise bir önceki ayda yüzde 3,1 olan enflasyon, Aralık'ta yeniden yüzde 3,4'e yükseldi. Enflasyondaki bu hareketlik, henüz Kızıldeniz'deki gerilimden payını almamış durumda.

ABD Merkez Bankası, Kızıldeniz krizinin ocak ayından itibaren enflasyon üzerinde etkiler oluşturmasından endişeli. Bu da 2024'ün ilk yarısının sonundan önce faiz indirimi yapılacağı varsayımına ilişkin umutların azalması anlamına geliyor.

ABD Merkez Bankası verilerine göre ABD'de faiz oranları şu an yüzde 5,5 ile 2001'den bu yana en yüksek seviyede bulunuyor.

Orta Doğu üzerindeki etkiler belirsiz

Orta Doğu'da ise özellikle Husilerin geçen gemilerin tamamını hedef almaması nedeniyle pek çok ülkenin ekonomisinde enflasyon beklentileri hala belirsizliğini koruyor.

Bu konuda Ürdün'ün başlattığı girişim, Kızıldeniz'deki gerilimle mücadele ve mal arzı üzerindeki olası etkileri öngörme açısından petrol ithal eden çoğu Arap ülkesi için model teşkil edebilir.

Ürdün Başbakanı Beşir el-Hasavne, 15 Ocak'ta, Kızıldeniz'deki gelişmelere bağlı olarak ülkedeki bakanlıklara ve ilgili makamlara, "yerel pazardaki potansiyel enflasyon kaynaklı etkilerle mücadele" için bazı önlemler almaları talimatı verdi.

Hasavne, tüm temel malzemeler için bol ve yeterli stok sağlanması, bu temel malzemelerin fiyatlarının ramazan ayının sonuna kadar (Mart ve Nisan ayları) korunması yönünde talimat verildiğini aktardı.

Ayrıca nakliye hareketinin koşullarının ve düzenliliğinin denetlenmesi yönünde de talimat verildiğine işaret eden Hasavne, pek çok denizcilik şirketinin Babu'l Mendeb Boğazı'na girmeyerek Ümit Burnu'na doğru ilerlemesi nedeniyle gecikmeler yaşanmasına rağmen gemi ve nakliye hareketinin Akabe limanına doğru akışının ciddi şekilde etkilenmediğini belirtti.

'Sosyal Zincir' ile yerel üreticiler desteklenecek

Kalkınma İçin İnovasyon Derneği (I4D),6 Şubat depremlerinin birinci yıldönümünde “Tarımsal Değerler Zincirleri Analiz Raporu”nu açıkladı. Rapor, depremin bölgede tarım sektörüne verdiği zararı ortaya koyarken, yerel üreticilerin desteklenmesinin altını çiziyor.

Turkish Philanthropy Funds (TPF) ve ABD Dışişleri Bakanlığı Nüfus, Mülteciler ve Göç Bürosu (PRM) tarafından finanse edilen ve Uluslararası Göç Örgütü'nün (IOM) desteği ile Kalkınma için İnovasyon Derneği (I4D) tarafından hazırlanan “Deprem Sonrası Tarımsal Değerler Zincirleri Analiz Raporu”nun duyurusu I4D Direktörü Doğan Çelik'in sunumuyla gerçekleştirildi.

Toplantıda, özellikle Hatay, Adıyaman ve Kahramanmaraş için tarımsal anlamda yaşanan kaybın belirlenmesine ve aynı zamanda afetten etkilenen üreticilerin pazara erişimde ekonomik dayanıklılık için güçlenmesine destek olmak amacıyla I4D'nin hayata geçirdiği “Sosyal Zincir Projesi”nin de detayları paylaşıldı.

Depremın ekonomisine yükü 103,6 milyar dolar

“Deprem Sonrası Tarımsal Değer Zincirleri Analiz Raporu”na göre; yüzyılın afeti olarak tanımlanan depremler, 11 ilde 14 milyonun üzerinde kişiyi doğrudan ve dolaylı etkiledi, 3,3 milyondan fazla insanın ise evsiz kalmasına yol açtı. Dünya Bankası depremin yarattığı maddi hasarı 34,2 milyar dolar olarak açıklarken Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ise sektörel bazda iyileştirme ve

yeniden yapılanma maliyetlerini de göz önüne alarak depremin Türkiye'nin toplam ekonomisine yükünü 103,6 milyar dolar olarak ortaya koydu.

Depremlerin iklimsel özellikleri ve verimli toprak yapısıyla Türkiye'nin toplam tarım üretiminin yüzde 15,3'ünün gerçekleştiği bölgede yaşanması ise bölgedeki nüfusun geçim kaynaklarına erişimini de olumsuz etkiledi. Rapora göre; depremlerin, tarımsal üretim ve değer zinciri altyapılarına zarar verirken, işgücü ve hayvan kayıplarının yanı sıra önemli ölçüde makine, malzeme ve ekipman hasarına yol açması pazara erişimde de zorluklara yol açtı. Cumhurbaşkanlığı Strateji Başkanlığı'nın yaptığı tarımsal analizler doğrultusunda ise depremin tarım sektörüne verdiği zararın 24,2 milyar TL olduğu hesaplandı.

Küçük ve orta ölçekli işletmeler tedarik zincirine dahil edecek

Toplantıda Kalkınma için İnovasyon Derneği tarafından hayata geçirilen ve kâr amacı gütmeyen iş birliği projesi Sosyal Zincir'in de tanıtımı yapıldı. Projeye 6 Şubat'ta ülkenin Güneydoğu bölgesinde yaşanan depremden etkilenen üreticilere destek olmak üzere, sivil toplum, özel sektör ve kamu sektörünün sosyal satın alma hareketi çevresinde toplanması hedefleniyor.

Sosyal Zincir, toplumsal açıdan etkilenen grupların satın alma faaliyetleri yoluyla desteklenmesine katkıda bulunurken, farklı sektörlerin ihtiyacı olan ürün ve hizmetleri üreten yerel üreticileri, küçük ve orta ölçekli işletmeleri tedarik zincirine dahil etmeyi amaçlıyor.

Gıda sistemlerinin dünyada artan afet ve insani krizlerden daha az etkilenecek şekilde tasarlanması gerektiğini vurgulayan "Deprem Sonrası Tarımsal Değerler Zincirleri Analiz Raporu", tarımsal değer zincirlerinde sürdürülebilirlik ve dayanıklılık ilkelerini öne çıkarıyor. "İklim değişikliği ile mücadele", "afet riski azaltma", "sosyal satın alma" ve "yerelleşme" yaklaşımlarının stratejik planlamadan uygulamaya bütün süreçlerde yaygınlaştırılması ise tarımsal değer zincirlerinin dayanıklılığını arttırmak için umut yaratıyor.

Merkez Bankası kritik faiz kararını açıkladı: Politika faizi yüzde 45'e çıkarıldı

Son dakika haberi... Merkez Bankası, politika faizini piyasa beklentilerine paralel olarak 250 baz puan artırdı ve faizi yüzde 45 seviyesine çekti. TCMB, gerekli parasal sıkılık düzeyine ulaşıldığını ve bu düzeyin gerektiği müddetçe sürdürüleceğini bildirdi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), **yılın ilk faiz kararını** açıkladı. Buna göre banka, **politika faizini 250 baz puan** artırarak, **yüzde 45** seviyesine yükseltti. Piyasa beklentisi, faizin 250 baz puan artırılması yönündeydi.

Bankanın karar metninde, "Parasal sıkılaştırmanın gecikmeli etkilerini de göz önünde bulundurarak, dezenflasyonun tesisi için gerekli **parasal sıkılık düzeyine ulaşıldığını ve bu düzeyin gerektiği müddetçe sürdürüleceğini** değerlendirmiştir" ifadesi yer aldı ve böylelikle banka 'bekle-gör' dönemine geçti.

Merkez Bankası, haziranda 650, temmuzda 250, ağustosta 750, eylül, ekim ve kasımda 500'er ve aralıkta 250 baz puan olmak üzere 7 toplantıda, toplam 3 bin 400 baz puan **faiz** artırmıştı.

Bankanın karar metninde yer alan ifadeler şöyle:

"Aralık ayında manşet enflasyon son Enflasyon Raporu'nda sunulan görünümle uyumlu bir artış kaydetmiştir. Yurt içi talebin mevcut seviyesi, hizmet fiyatlarındaki

katılık ve jeopolitik riskler enflasyon baskılarını canlı tutmaktadır. Öte yandan, yakın döneme ilişkin göstergeler, parasal sıkılaştırmanın finansal koşullara yansımalarıyla yurt içi talepteki dengelenmenin, öngörülen dezenflasyon süreci ile tutarlı seyrettiğine işaret etmektedir. Kurul, enflasyon beklentileri ve fiyatlandırma davranışlarında başlayan sınırlı iyileşmenin devam ettiğini değerlendirmektedir. Dış finansman koşulları, rezervlerdeki güçlenme, cari dengedeki iyileşme ve Türk lirası varlıklara talep, döviz kuru istikrarına ve para politikasının etkinliğine katkıda bulunmaya devam etmektedir. Bu çerçevede, aylık enflasyonun ana eğilimindeki düşüş sürmüştür.

Kurul, parasal sıkılaştırmanın gecikmeli etkilerini de göz önünde bulundurarak, dezenflasyonun tesisi için gerekli parasal sıkılık düzeyine ulaşıldığını ve bu düzeyin gerektiği müddetçe sürdürüleceğini değerlendirmiştir. Kurul, politika faizinin mevcut seviyesinin aylık enflasyonun ana eğiliminde belirgin bir düşüş sağlanana ve enflasyon beklentileri öngörülen tahmin aralığına yakınsayana kadar sürdürüleceğini değerlendirmiştir. Enflasyon görünümü üzerinde belirgin ve kalıcı riskler oluşması durumunda ise parasal sıkılık gözden geçirilecektir.

Kurul, mevcut mikro- ve makroihtiyati çerçeveyi, piyasa mekanizmasının işlevselliğini artıracak ve makro finansal istikrarı güçlendirecek şekilde sadeleştirmektedir. Kurul, sadeleştirme süreciyle uyumlu şekilde, kredi arzında ve mevduat faizinde gözlenebilecek oynaklıklara karşın, makroihtiyati kararlarla parasal aktarım mekanizmasını destekleyecektir. Kurul, faiz kararlarının yanı sıra, parasal sıkılaştırma sürecini destekleme amacıyla, kullandığı sterilizasyon araçlarının çeşitliliğini artırarak miktarsal sıkılaştırmaya devam edecektir.

Kurul, politika kararlarını parasal sıkılaştırmanın gecikmeli etkilerini de dikkate alarak, enflasyonun ana eğilimini geriletecek ve orta vadede yüzde 5 hedefine ulaştıracak parasal ve finansal koşulları sağlayacak şekilde belirlemeye devam edecektir.

Enflasyon ve enflasyonun ana eğilimine ilişkin göstergeler yakından takip edilecek ve Kurul, fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda elindeki tüm araçları kararlılıkla kullanmaya devam edecektir.

Kurul, kararlarını öngörülebilir, veri odaklı ve şeffaf bir çerçevede almaya devam edecektir."

Net rezervler 4 haftada 16.43 milyar dolar azaldı

Merkez Bankası'nın net uluslararası rezervlerindeki gerileme dördüncü haftaya taşındı. Net rezervler geçen hafta 5,8 milyar dolar daha azaldı ve 23,65 milyar dolara indi.

Merkez Bankası net uluslararası rezervlerinde gerileme dördüncü haftaya taşındı. Geçen hafta net uluslararası rezervler 5.9 milyar dolar azalarak 23 milyar 651,5 milyon dolara indi. Bu son 2 yılın en sert rezerv gerilemesine işaret etti. 22 Aralık 2023 ile biten haftada 40 milyar 86,4 milyon dolar ile zirveye çıkan net uluslararası rezervlerde 4 haftalık düşüş 16 milyar 434,9 milyon dolara ulaştı. Merkez Bankası toplam rezervleri de 19 Ocak ile biten geçen hafta geriledi. Merkez Bankası haftalık verilerine göre Merkez Bankası'nın net uluslararası rezervleri 19 Ocak itibarıyla itibarıyla, bir önceki haftaya göre 5 milyar 845.83 milyon dolar düşüş ile 23 milyar 651,5 milyon dolara indi. 22 Aralık 2023'te 40 milyar doları aşan net uluslararası rezervler 29 Aralık haftasında 34.95 milyar dolara, 5 Ocak haftasında 32.26 milyar dolara, 12 Ocak haftasında 29.5 milyar dolara düşmüştü.

Toplam rezervler 1.7 milyar dolar geriledi

Merkez Bankası'nın toplam rezervleri, 19 Ocak haftasında bir önceki haftaya göre 1 milyar 708 milyon dolar azalışla 138 milyar 91 milyon dolara geriledi. Verilere göre, 19 Ocak itibarıyla Merkez Bankası brüt döviz rezervleri 1 milyar 624 milyon dolar azalışla 90 milyar 366 milyon dolara geriledi. Brüt döviz rezervleri, 12 Ocak'ta 91 milyar 990 milyon dolar seviyesinde bulunuyordu. Bu dönemde altın rezervleri 85 milyon dolar azalışla 47 milyar 810 milyon dolardan 47 milyar 725 milyon dolara

düştü. Merkez Bankası'nın toplam rezervleri, 19 Ocak haftasında bir önceki haftaya kıyasla 1 milyar 708 milyon dolar azalışla 139 milyar 799 milyon dolardan 138 milyar 91 milyon dolara geriledi.

Hisseye iki haftada 303 milyon dolar girdi

Öte yandan Merkez Bankası haftalık menkul kıymet verilerine göre yabancı yatırımcılar geçen hafta 145.6 milyon dolarlık hisse senedi aldı. 12 Ocak haftasında da yabancılar 157.4 milyon dolarlık net hisse alımı gerçekleştirmişti. Böylece hisse senedine iki haftalık net giriş 303 milyon dolar oldu. Merkez Bankası haftalık para ve banka verilerine göre yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduatı 19 Ocak haftasında arttı. Verilere göre parite etkisinden arındırılmış olarak yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduatındaki yükseliş 982 milyon dolar oldu. Gerçek kişilerin döviz mevduatı artışı parite etkisinden arındırılmış olarak 234 milyon dolar, tüzel kişilerin döviz mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak 748 milyon dolar yükseliş gösterdi. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu haftalık verilerine göre ise kur korumalı mevduat hesaplarında gerileme yavaşladı. BDDK verilerine göre 19 Ocak ile biten haftada KKM hacmi 2 trilyon 529 milyar TL'den 2 trilyon 502,6 milyar TL'ye indi. Kur korumalı mevduat toplamı geçen hafta 26,3 milyar lira düşüş gösterdi.

Döviz mevduatı 346 milyon dolar arttı

Yurt içi yerleşiklerin döviz mevduatı bir haftada 345,80 milyon dolar artış gösterdi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası(TCMB) tarafından açıklanan verilere göre, bir önceki hafta 176 milyar 997,5 milyon dolar olan yurt içi yerleşiklerin döviz mevduatı 19 Ocak ile sona eren haftada 177 milyar 343,30 milyon dolara geldi.

Gerçek kişilerin döviz mevduatları bir önceki haftaya göre 131,60 milyon dolar azalarak 102 milyar 162,10 milyon dolar olurken, tüzel kişilerin döviz mevduatı 477,30 milyon dolar artarak 75 milyar 181,20 milyon dolara yükseldi.

Yurt içi yerleşiklerin parite etkisinden arındırılmış toplam yabancı para mevduatı 982 milyon dolar arttı. Parite etkisinden arındırıldığında gerçek kişilerin döviz mevduatları 234 milyon dolar artarken, tüzel kişilerin döviz mevduatları 748 milyon dolar artış gösterdi.

KKM 2,5 trilyon TL sınırına geriledi

Kur korumalı mevduat hesaplarında gerileme sürerken; geçtiğimiz hafta 26,3 milyar TL düşüşle 2,50 trilyon TL oldu.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) haftalık bülteninde yer alan bilgilere göre, kur korumalı TL mevduat ve katılma hesapları 2 trilyon 529 milyar TL'den 2 trilyon 502,6 milyar TL'ye geriledi.

Aynı haftada krediler 11 trilyon 750 milyar TL'den 11 trilyon 736,2 milyar TL'ye inerken, mevduat 15 trilyon 33 milyar TL'den 15 trilyon 35,5 milyar TL'ye yükseldi.

Tüketici kredileri 1 trilyon 525,4 milyar TL'den 1 trilyon 513,98 milyar TL'ye, bireysel kredi kartları 1 trilyon 194,6 milyar TL'den 1 trilyon 174,3 milyar TL'ye çıktı.

Takipteki alacaklar ise 193,2 milyar TL'den 194,2 milyar TL'ye yükseldi.

Veriler 19 Ocak ile biten haftayı kapsıyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan İsveç'in NATO'ya katılım protokolünü onayladı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İsveç'in NATO'ya katılım protokolünü onayladı. Karar Resmi Gazete'de yayımlandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, İsveç'in NATO'ya üyelik protokolünü onayladı. Karar Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlandı.

İsveç'in NATO'ya üyelik sürecinin onaylanmasına ilişkin protokol Meclis Genel Kurulu'nda kabul edildikten sonra Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın onayına sunulmuştu.

AK Parti, CHP ve MHP protokole 'evet' oyu verirken, İYİ Parti, Saadet Partisi ve DEM Parti 'hayır' oyu verdi.

Süreç nasıl gelişti?

İsveç'in NATO'ya üyeliğinde son noktayı ise Macaristan koyacak. Macaristan Başbakanı Victor Orban, ülkesinin İsveç'in NATO'ya üyeliğini desteklediğini açıklamıştı.

İsveç, Ukrayna - Rusya savaşının başlamasıyla birlikte Finlandiya ile birlikte NATO'ya girme kararı aldı. Ancak Türkiye her iki ülkenin de üyeliğine itiraz etti. İtiraza, iki ülkenin terör örgütleriyle ilişkileri, terör örgütü üyelerinin iade edilmemesi ve Türkiye'ye yönelik silah ambargoları gerekçe gösterildi.

26.01.2024

Madrid'de yapılan NATO zirvesinde İsveç ve Finlandiya, Türkiye'ye dönük taahhütleri içeren üçlü muhtıraya imza attı. Oluşturulan daimi mekanizma çerçevesinde yükümlülüklerini yerine getirince, Ankara Finlandiya'nın üyeliğine vize verdi.

İsveç'in NATO üyelik işlemleri ise hem yükümlülüklerini yerine getirmediği hem de Kuran-ı Kerim ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'a yönelik provokatif eylemler nedeniyle askıya alındı. Temmuz ayında Vilnius'ta gerçekleşen NATO Zirvesi'nin ardından İsveç'in NATO Katılım Protokollerinin Meclis'e sevk edilmesi kararı alındı.

23 Ekim'de de Cumhurbaşkanı Erdoğan, İsveç'in NATO'ya üyelik sürecine ilişkin teklifi Meclis'e gönderdi. Meclis'te yapılan oylamada İsveç'in NATO'ya üyeliğine onay çıktı.

Merkez Bankası: “Faizde yüzde 45 son durak!”

Alaattin AKTAŞ

26 Ocak 2024 Cuma

Merkez Bankası'nın politika faizi beklentilerle uyumlu olarak 2.5 puan artırılarak yüzde 45'e çıkarıldı.

Türkiye böylece 23 Eylül 2021'de başladığı faiz macerasını bir şekilde sona erdirmiş oldu.

23 Eylül 2021'de yüzde 19'dan yüzde 18'e indirilerek başlatılan ve 23 Şubat 2023'te yüzde 8.5'e kadar çekilen faiz, para politikasındaki U dönüşle birlikte bu yıl yeniden artırılmaya başlandı. Politika faizi 22 Haziran'da yüzde 15'e çıkarıldı ve nihayet dün yüzde 45'e gelindi.

Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, bir anlamda yüzde 45'in şimdilik son oran olduğunu da ilan etti.

2024 boyunca yüzde 45'te kalabilir

Merkez Bankası kasım ayı toplantısında “**Parasal sıkılık düzeyine önemli ölçüde yaklaşıldı, o yüzden sıkılaştırma yavaşlatılacak**” demiş, bu görüşle uyumlu olarak faiz artışı aralıkta 2.5 puana çekilerek “**Parasal sıkılaştırma hızı yavaşlatılmıştır**” değerlendirmesi yapılmıştı. Aralık ayının toplantı metninde yine sıkılaştırma adımlarının en kısa sürede tamamlanacağına vurgu yapılmıştı.

Para Politikası Kurulu'nun dünkü açıklamasında yer verdiği aşağıdaki görüşler de sıkılaştırmanın son adımının atıldığına işaret ediyor:

“Kurul, parasal sıkılaştırmanın gecikmeli etkilerini de göz önünde bulundurarak, dezenflasyonun tesisi için gerekli parasal sıkılık düzeyine ulaşıldığını ve bu düzeyin gerektiği müddetçe sürdürüleceğini değerlendirmiştir. Kurul, politika faizinin mevcut seviyesinin aylık enflasyonun ana eğiliminde belirgin bir düşüş sağlanana ve enflasyon beklentileri

Öngörülen tahmin aralığına yakınsayana kadar sürdürüleceğini değerlendirmiştir. Enflasyon görünümü üzerinde belirgin ve kalıcı riskler oluşması durumunda ise parasal sıkılık gözden geçirilecektir.”

Merkez Bankası'nın söylediği çok açık:

“Faiz yüzde 45 oldu ve uzun süre böyle gidecek. Ne zamana kadar mı, enflasyon beklentileri öngörülen tahmin aralığına yakınsayana kadar...”

Enflasyonda Merkez Bankası'nın bu yılki tahmini yüzde 30-42 aralığında. Hadi tavan oranı biraz daha esnetelim ve yüzde 45 diyelim. Faiz de yüzde 45. Dolayısıyla yıllık enflasyon bu düzeye inmeden ya da beklentiler bu orana işaret eder hale gelmeden bir faiz indirimi beklenmemesi gerektiği vurgulanmış oluyor.

Düz mantık yürütürsek yüzde 45'lik bir enflasyona ancak bu yıl sonunda inmek mümkün olabileceğine göre demek ki politika faizi bu yıl boyunca aşağı yönlü bir değişiklik göstermeyecek.

Ancak artış yönünde bir esneklik var. Ne diyor Merkez Bankası:

“Enflasyon görünümünde belirgin ve kalıcı riskler oluşursa parasal sıkılık gözden geçirilecektir.”

Artık öngörülebiliyor

Son üç toplantıdan sonraki açıklamalarda yer alan ifadeler, Merkez Bankası'nın artık ne yapacağı bilinmez, ne söyleyeceği tahmin edilmez durumdan çıktığının işareti gibi. Son üç açıklama metni, öngörülemez bir Merkez Bankası'ndan, klasik ifadeyle sürpriz yapmayan bir Merkez Bankası'na geçilmiş olduğunu gösteriyor. Bu da bir kazanımdır.

Ocak ve şubatın yüksek enflasyonu görmezden geliniyor

Merkez Bankası öngörülebilir oldu, bu önemli bir kazanım; tamam ama bir de gerçekçi olabilseydi...

PPK açıklamasına bakarsanız fiyatlar yönüyle ocak ayı güllük gülistanlık geçmiş ve geçiyor.

Merkez Bankası, yurt içi talebin mevcut seviyesi, hizmet fiyatlarındaki katılık ve jeopolitik risklerin enflasyon baskısını canlı tuttuğunu kabul ediyor ama bakın daha sonra ne diyor:

“Öte yandan, yakın döneme ilişkin göstergeler, parasal sıkılaştırmanın finansal koşullara yansımalarıyla yurt içi talepteki dengelenmenin, öngörülen dezenflasyon süreci ile tutarlı seyrettiğine işaret etmektedir. Kurul, enflasyon beklentileri ve fiyatlama davranışlarında başlayan sınırlı iyileşmenin devam ettiğini değerlendirmektedir.”

26.01.2024

Bu ifadeyi okuyunca anlıyoruz ki Merkez Bankası ya ocak ayında gelecek rekor fiyat artışının farkında değil ya da bu artışı görmezden gelmeyi tercih ediyor. Kaldı ki yüksek fiyat artışı yalnızca ocak ayıyla da sınırlı değil, şubatta da ocak ayının en az yarısı kadar bir artış olacak.

Tahminimi bir kez daha yazayım; ocakta yüzde 9, şubatta yüzde 4.5 dolayında olmak üzere iki ay toplamında yüzde 14'e yakın bir artış göreceğiz. **“Daha şubata girmedik bile”** diye itiraz edilebilir, doğru ama enflasyondaki **“sarkan etkisi”** bize şimdiden bir ipucu veriyor. (Ekonomi, 22 Ocak 2024.)

Endekslere yansımının ne olacağını bilemem ama gerçekleşenin ve gerçekleşeceğin bu olduğu ortadayken özellikle **“enflasyon beklentileri ve fiyatlama davranışlarında başlayan sınırlı iyileşme”** görüşüne katılmak hiç ama hiç mümkün değil.

Bırakın sınırlı da olsa bir iyileşmeyi, beklentiler ve fiyatlama davranışları herhalde şimdiye kadar hiç bu kadar bozulmamıştı.

Türkiye daha önce çok daha yüksek enflasyon gördü, yaşadı; ama özellikle fiyatlama davranışlarının böylesine bozulduğuna hiç tanık olunmadı.

Merkez de farkında da...

Aslında enflasyonda ocak ve şubatta bizi nasıl bir tablonun beklediğini Merkez Bankası da görüyor; görüyor da işte buna uygun adım şimdi atılmıyor. Kabul edelim; Merkez Bankası **“Parasal sıkılaştırmayı yavaşlatacağız, artık sonuna geldik”** görüşünü savunduktan sonra dün çıkıp **“Yanılmışız”** diyemezdi ya...

Ocak ve şubat şimdilik görmezden geliniyor. Ama açıklamadaki bir cümleyi bir kez daha okumakta yarar var. Merkez Bankası belli ki yaşanabilecek hızlı fiyat artışına karşı **“Ben her olasılığı göz önünde bulundurdum”** diyebilmek için bu cümleyi yazma gereği duydu:

“...Enflasyon görünümü üzerinde belirgin ve kalıcı riskler oluşması durumunda ise parasal sıkılık gözden geçirilecektir.”

Reel kesim 2024'e görece iyimser başladı

Naki BAKIR

26 Ocak 2024 Cuma

Sanayi sektöründe, 2024'ün ilk ayında kapasite kullanımında devam eden düşüşe rağmen ileriye yönelik beklentilerde iyimserlik dozu aralık ayına göre arttı. Genel piyasa şartlarındaki iyileşme beklentileri paralelinde üretim artışı azmi yükselirken, faizlerde artış beklentisindeki sert düşüş dikkati çekti.

Merkez Bankası, her ay imalat sanayi işyerlerinde gerçekleştirdiği İktisadi Yönelim Anketi'nin ocak ayı sonuçlarını yayımladı. Ocak ayında 1.740 işyerinde yapılan ankete verilen yanıtların toplulaştırılmış sonuçları incelendiğinde, sanayicilerin yüzde 27,3'ünün gelecek üç ayda toplam siparişlerde artış beklediği görüldü. Bu oran, aralık anketinde yüzde 23,1 çıkmıştı.

Gelecek 3 ayda iç piyasa ve ihracat sipariş beklentileri ile üretim artışı eğilimi arttı.

Kısa vadeli TL kredi faizlerinde artış bekleyen sanayicilerin aralıktaki yüzde 53,6'lık oranı, ocakta sert bir düşüşle yüzde 41'e indi.

Sanayicilerin yüzde 65,1'i gelecek üç ayda maliyetlerde artış öngörüyor, yüzde 51,6'sı zam eğiliminde.

Buna göre toplam siparişlerde artış bekleyenlerin oranı bir ayda 4,2 puan yükseldi. Gelecek üç ayda siparişlerde değişiklik beklemeyenlerin oranı yüzde 56,8 olurken, azalış bekleyenlerin oranı yüzde 20,4'ten yüzde 15,9'a indi. İç piyasa siparişlerinde artış bekleyenler yüzde 23,7'den yüzde 27,7'ye yükselirken, düşüş bekleyenlerin oranı yüzde 19,6'dan yüzde 16,5'e indi. İhracat siparişlerinde artış bekleyenler yüzde 20'den yüzde 24,2'ye çıktı, düşüş bekleyenler yüzde 18,9'dan yüzde 17,9'a geriledi.

Üretim azmi yükseldi

İç piyasa ve ihracat siparişlerine ilişkin beklentilerde artan iyimserlik paralelinde üretim azmi de yükseldi. Gelecek üç ayda üretim hacminde artış öngören sanayicilerin aralık ayında yüzde 20,8 olan oranı, ocak ayında yüzde 24,4'e yükseldi. Üretimi kısma eğiliminde olanların oranı ise yüzde 18,3'ten yüzde 15,8'e düştü.

Her ay yapılan ankette, gelecek üç aylık dönemlerde üretimi artırma eğilimindeki işyerlerinin Ocak 2023'te yüzde 25 olan oranı, izleyen dönemde yükselerek seçim ayı mayısta yüzde 35,7 ile aylar itibarıyla geçen yılın en yüksek düzeyine ulaşmıştı. Ancak bu oran, seçim sonrası sürekli düşerek aralıkta yılın en dip seviyesine inmişti. Bu yıl ocak ayında ölçülen değer, üretim artışına yönelik enerjinin yeniden yükseldiğini ortaya koydu.

Faiz beklentisinde sert düşüş

Ocak ayı İktisadi Yönelim Anketinde en çarpıcı gelişme, faiz artışı beklentilerindeki sert düşüş oldu. Gelecek üç ayda kısa vadeli TL kredi faizlerinin artacağını öngören sanayicilerin aralık anketinde yüzde 53,6 olan oranı, ocak anketinde 12,6 puan birden düşerek yüzde 41'e indi.

	Aralık 2023			Ocak 2024		
	Artacak	Aynı Kal.	Azalacak	Artacak	Aynı Kal.	Azalacak
TOPLAM SİPARİŞ	23,1	56,5	20,4	27,3	56,8	15,9
-İç piyasa siparişi	23,7	56,7	19,6	27,7	55,8	16,5
-İhracat siparişi	20,0	61,1	18,9	24,2	57,9	17,9
ÜRETİM	20,8	60,9	18,3	24,4	59,8	15,8
İSTİHDAM	15,4	78,0	6,6	15,5	76,2	8,3
ORTALAMA BİRİM MALİYET	63,3	32,0	4,7	65,1	30,9	4,0
SATIŞ FİYATI	50,0	42,2	7,8	51,6	42,5	5,9
KISA VADELİ TL KREDİ FAİZİ	53,6	45,5	0,9	41,0	56,2	2,8

Yüzde 56,2'lik büyük kesim gelecek üç ayda kredi faizlerinin değişmeyeceği yönünde görüş bildirirken, yüzde 2,8'lik kesim ise faizlerin düşeceğini öngördü. Gelecek üç aylık dönemlerde TL kredi faizlerinde artış bekleyenlerin geçen yıl ocak ayında yüzde 16,4 olan oranı, seçim ayı mayısta yüzde 31,2'ye çıkmış, seçim sonrası hızlanan artışla temmuzda yüzde 68,2'ye kadar yükselmişti. İzleyen dönemde gerileyen söz konusu oranda en sert düşüş bu yılın ocak ayında yaşandı.

Gelecek üç ayda ortalama birim maliyetlerinde artış bekleyen sanayicilerin aralık ayında yüzde 63,3 olan oranı, ocakta biraz daha artarak yüzde 65,1'e ulaştı. Buna bağlı olarak satış fiyatlarını artırmayı planlayan işyerlerinin oranı da yüzde 50'den yüzde 51,6'ya yükseldi.

Bu arada sanayicilerin gelecek on iki ayda üretici fiyatları bazında (ÜFE) enflasyon beklentisi aralık ayındaki yüzde 58,8'lik düzeyinden, ocakta yüzde 55'e geriledi. Gelecek üç ayda istihdamı artırma eğiliminde olan sanayicilerin aralıkta yüzde 15,4 olan oranı, ocakta fazla değişmeyerek yüzde 15,5 düzeyinde oluştu. İstihdamı azaltma eğilimi bildirenlerin oranı ise yüzde 6,6'dan yüzde 8,3'e çıktı.

Reel kesim güveni

İktisadi Yönelim Anketi ile yapılan belirlemelere göre Reel Kesim Güven Endeksi ocak ayında önceki aya göre 1,8 puan artarak 100,9'a yükseldi. Ocak 2023'te 101,7 olan Endekste yılın en yüksek düzeyi ise 108,3'le Mayıs ayında kaydedilmişti. İzleyen dönemde sürekli düşen güven, aralıkta 99,1'e kadar inmişti. Mevsimsellikten arındırılmış Reel Kesim Güven Endeksi ise aralıktaki 103,4 düzeyinden ocakta 102,9'a geriledi. Geçen yıl ocakta da 103,4 olan endeks, yıl içinde en yüksek düzeyi 105,7 ile haziranda görmüştü.

Kapasite kullanımında düşüş

Merkez Bankası'nın İktisadi Yönelim Anketi ile belirlenen sonuçlara göre ocak ayında imalat sanayi genelinde mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı, önceki aya göre 0,9 puan düşerek yüzde 76,4'e indi. Mevsimsel etkilerden arındırılmamış kapasite kullanım oranı da önceki aya göre 1,3 puanlık düşüşle yüzde 76,2 düzeyinde oluştu.

Kapasite kullanım oranı önceki aya göre tüketim mallarında 0,9 puan düşerek yüzde 73,1'e indi, bu kapsamda dayanıklı tüketim mallarında 0,3 puan düşüşle yüzde 72, dayanıksız tüketim mallarında 1 puan düşüşle yüzde 74 oldu. Ara mallarında 0,7 puanlık düşüşle yüzde 75,8'e gerileyen kapasite kullanımı, yatırım mallarında da 1,7 puan düşerek yüzde 75,7'ye geriledi.

Hizmet, ticaret ve inşaatla durum

Bu arada Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) de hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerine ait güven endekslerinin ocak ayı sonuçlarını açıkladı. Buna göre hizmet sektörü güven endeksi ocakta önceki aya göre yüzde 4,6 artarak 108,6, perakende ticaret sektörü güven endeksi yüzde 0,3'lük bir artışla 110,3 ve inşaat sektörü güven endeksi yüzde 8 artarak 89,5, düzeyinde oluştu. Buna karşılık mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksleri ise ocak ayında önceki aya göre; hizmet sektöründe yüzde 4 artarak 116,8'e, inşaat sektöründe yüzde 3,3 artarak 90,9, perakende ticaret sektöründe ise yüzde 1 düşerek 115,6 oldu.

“Para” mı, “Paranın verimli kullanımı” Politikası mı ihtiyaç...

Ferit Barış PARLAK

26 Ocak 2024 Cuma

Üreticimiz de, tüketicimiz de; Girişimcimiz de, yatırımcımız da; Siyasetçimiz de, işçimiz de, emeklimiz de...

Yıllardır olduğu gibi, son bir hafta da Para Politikası Kurulu kararına odaklanmıştı... Üretimden tüketime, eğitimden siyasete her alanda eksiklerimiz olan “verimsizlik” konusuna odaklanması gereken bir dönemde...

✧ ✧ ✧

Ve... Merkez Bankası politika faizini 250 baz puan artırarak 45 puana çıkardı...

✧ ✧ ✧

Hep birlikte rahatladık! Bu kararlar: Enflasyon düşerken, işsizlik gerileyecek! Üretim/üretici karları/öngörülebilirlik artarken, yatırımlar hızlanacak! Ya da yıllardır olduğu gibi, öyle bilinecek/görünecek...

✧ ✧ ✧

Türkiye'nin sorunu, tam da bu verimsizliktir... Verimsizlik: Yapar gibi görünmektir... Uygular gibi, üretir gibi görünmektir... Okuyor gibi, biliyor gibi, büyüyor gibi, kaliteliymiş gibi görünmektir...

Eğitimci gibi, öğrenci gibi, çalışır gibi görünmektir... Yani... Görüldüğünün yarısı, hatta çeyreği kadar olamamaktır verimsizlik... Yani...

Faaliyetler sonucu elde edilen verileri ölçerek ve oranlayarak ortaya konulan kazanç/olumluluktur verimlilik...

26.01.2024

✧ ✧ ✧

Verimsizliğin sonucu olan enflasyonun, sadece para politikasıyla düşeceğini sanmak da “verimsizlik hastalığı”nın belirtisidir...

VELHASIL

Faizleri düşük tutarak, firmalara ucuz kredi vererek yatırımın, üretimin, istihdamın artmadığını son 10 senede 3-4 kez test edip onayladık...

Ucuz kredi ile reel yatırımların değil enflasyonun, varlık alımının arttığını da onayladık...

Teknolojik gelişime rağmen, haksız rekabet nedeniyle verimsizliği arttığına da birçok sektörde şahit olduk...

✧ ✧ ✧

Moral, umut, yatırım, üretim, istihdam artışı ile gelecek sürdürülebilir büyüme sonucunda sağlanabilecek kalkınma/refah için beşeri ve finansal sermayeyi verimli kullanma zorunluluğu bulunuyor...

Bu nedenle de “para” değil, “parayı verimli alanlarda kullanma”, “Okullardan kamu kurumlarına, siyasetçiden vatandaşa, öğretmenden öğrenciye, sanayiciden işçiye her kurumun/bireyin verimliliğini arttırma” politikalarına odaklanmamız gerekiyor...

Abdulkadir Selvi

ABD, Suriye ve Irak'tan çekiliyor mu?

Amerikan seçimleri yaklaşırken Biden yönetimi Suriye'den çekilmek için bir arayış içine girdi.

Amerikan basınında birkaç gündür ABD, Suriye'den çekilmeyi tartışıyor haberleri yapılıyor. PKK'yı kollayan yazarlarda ise, aman PKK'yı-YPG'yi bırakıp nereye gidiyorsun, PKK'lıların durumu da Afganistandakiler gibi mi olacak telaşı sardı.

TRUMP'IN SORUSU

ABD seçimlerinde ezici bir üstünlükle ilerleyen Trump çok önemli bir tartışma başlattı. "Tam 9 trilyon dolar harcadık, Ortadoğu'da milyonlarca insanı öldürdük ve ne elde ettik? Hiçbir şey. Ölüm, kan ve hiçbir şey elde etmedik" dedi.

Trump'ın çıkışı Amerikan halkında karşılık buldu. Amerikan halkı Irak'ta, Suriye'de, Afganistan'da ve Ukrayna'da harcanan trilyon dolarların hesabını soruyor. Trump'ın Ukrayna ve Ortadoğu'dan çekilme vaadi karşılık buluyor.

BIDEN YÖNETİMİ TARTIŞIYOR

Hem yaklaşan seçimler nedeniyle hem de ABD artık Ortadoğu'da bir bataklığa çekildiğini görüyor. Foreign Policy ve AI Monitor, ABD düşünce kuruluşlarında Suriye'den çekilmenin tartışıldığını yazdı.

BATAKLIĞA ÇEKİLİYOR

ABD yönetimi Ortadoğu'da bir bataklığa doğru çekildiğini gördü.

1. ABD, Gazze'de İsrail'e sınırsız destek verdi. Netanyahu, Gazze'de katliamlarını sürdürürken tüm fatura ABD'ye yazılıyor. İsrail hem savaşı sürdürüyor hem bölgeye yaymaya çalışıyor. İsrail, Lübnan'da Hamas'ın iki numaralı ismi Salih El Aruri'yi

vurdu. Şam'da İran Devrim Muhafızları Ordusu'nun Suriye sorumlusu Razi Musavi'yi öldürdü. İran'ın Kirman kentinde Kasım Süleymani'nin mezarı başındaki anmada patlayan bombayı DEAŞ üstlense de İsrail'e fatura edildi.

İRAN BÖLGEYE YAYIYOR

2. İran'ın Pakistan ve Irak'taki hedefleri vurması savaşı bölgeye yaymasının ilk adımı olarak görüldü. İran henüz Lübnan'da Hizbullah'ı harekete geçirmede ama bu, ilerleyen süreçte harekete geçirmeyeceği anlamına gelmiyor.

3. İran destekli Husilerin, Kızıldeniz'de ticaret gemilerine yaptığı saldırılar, ABD ve İngiliz hedeflerine yönelik eylemleri karşısında ABD ve İngiltere bir süredir Yemen'i bombalıyor.

İsrail bir yandan, İran bir yandan, Husiler ise diğer taraftan savaşı yaymaya çalışıyor. Bu durumun ABD'yi yeni bir değerlendirme yapmaya ittiği gözleniyor.

ABD NEYİ TARTIŞIYOR

Şu netleşti ki ABD yönetimi Suriye ve Irak'tan çekilmeyi tartışıyor. Ancak Afganistan'dan çekilirken, Amerikan uçağının tekerlerine sarılan Afganlıların oluşturduğu salkım saçak görüntülerin oluşmaması için de bir çıkış stratejisi üzerinde çalışıyor.

DEAŞ ÖCÜSÜ

PKK'ya yakın gazeteciler ise Amerikan yönetimine feryat figan aman ne yapıyorsunuz, daha DEAŞ tehlikesi ortadan kalkmadı, siz PKK-YPG'yi kendi başına bırakırsanız DEAŞ tekrar güçlenir diyorlar. Trump, DEAŞ'ı Obama ve Hillary Clinton kurdurdu dememiş miydi? Tek Amerika yok. Centcom'dakiler, DEAŞ tehlikesi hâlâ geçerli diye göstermek için şu günlerde DEAŞ'a birkaç eylem yaptırırsa şaşırırmam. ABD yönetimi PKK-YPG'yi tedirgin etmemek için çekilme kararının olmadığını açıklıyor. Ama bu yönde toplantılar yapıldığı inkar edilmiyor.

ABD'NİN PLANI

Peki ABD'nin planı ne? ABD'nin, Suriye'den çekilirken PKK-YPG'yi Esed ordusuna eklemek istediği anlaşılıyor. Suriye ordusunun yerel birliklerinden biri haline dönüştürmek istiyorlar. Esed yönetimiyle bunun müzakerelerinin yapıldığı söyleniyor.

TÜRKİYE NASIL BAKIYOR

Milli Savunma kaynakları, ABD'nin Suriye'den çekilme haberini ihtiyatla karşılıyor diye açıklama yaptı. Ankara, ABD'nin sadece Suriye'den değil Ortadoğu'dan çekilme çabasını görüyor. Çünkü Amerika; İsrail ve İran tarafından Ortadoğu bataklığına

çekildiğini fark etti. Özellikle Hamas'ın İsrail'e saldırmasıyla birlikte başlayan süreçte İsrail'e tam destek vererek bir tuzağın içine düştüğünü gördü. İş, Hamas olayı olmaktan çıktı; Kızıldeniz'den Pakistan'a uzanan bir coğrafyaya yayılmaya başladı. Bunun için bir arayış içine girdi.

TRUMP TALİMAT VERMİŞTİ

Trump, başkan olduğu dönemde DEAŞ'a karşı zafer elde edildiğini ilan edip, Suriye'den çekilmek için talimat vermişti. Ne oldu? Pentagon allem etti, kalem etti çekilmeyi engelledi. Ama bu kez Biden yönetimi Suriye'den çekilmeyi gündemine aldı.

UYGULAMAYA BAKARIZ

Ankara süreci ihtiyatlı bir şekilde takip ediyor. Ama resmi açıklama ve sahadaki uygulamaya bakılıyor. Milli Savunma kaynakları, "Resmi açıklamayı ve uygulamayı görmeden bu tarz haberlere ihtiyatla yaklaşmak gerekiyor" noktasında. Ama ABD'nin bir çekilme arayışı içinde olduğu kabul ediliyor.

PKK-YPG'NİN DURUMU

TÜRKİYE'nin PKK-YPG konusundaki tavrında bir değişiklik yok. Adı ister PKK ister YPG ister SDG olsun terör örgütü olarak kabul ediyoruz. Bu bizim beka meselemiz ve kırmızı çizgimiz. Bizden uzak tutulmasını istiyoruz. Suriye'nin yeni yapılanmasında bir takım güvenceye kavuşturulmasını kabul etmiyoruz. Türkiye'ye yönelik terör faaliyetlerini durdurmak şartıyla ve bir statü kazandırmadan Suriye ordusuna monte edilecekse bu model tartışılabilir.

IRAK'TAN ÇEKİLMİYİ AÇIKLADILAR

Irak Başbakanı Sudani, kısa bir süre önce Irak'ta DEAŞ'ın kalmadığını belirterek ABD'nin çekilmesini istemişti. Sudani'nin çıkışı karşılık buldu. Pentagon, Irak'tan çekilme görüşmelerinin önümüzdeki günlerde başlayacağını resmen duyurdu.

ABD, Irak'tan çekiliyor. Suriye'den çekilmeyi tartışıyor. Gerisini PKK düşünsün.

ABD böyledir işte kullanır, kullanır sonra ortada bırakır.